

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

Latviešu valoda 9. klasei
Centralizētais eksāmens

Rakstu daļa
9.jūnijs plkst. 10.00

Rakstu daļas saturs

Eksāmenam ir viens variants.

Skolēniem jāveic 14 uzdevumi eksāmena 1. daļā, 1 uzdevums eksāmena 2. daļā.

Eksāmena materiāli

Skolēnam 1 A3 formāta (3 lpp.) tekstu lapa un 1 A3 formāta (4 lpp.) skolēna darba lapa 1.daļai.

1 A4 formāta (1 lpp.) "2. daļa. Darba materiāla lapa" uzmetumam un 1 A4 formāta (2 lpp.) atbilžu lapa 2.daļai.

2. daļas uzdevumu (2.daļa. Darba materiāla lapa) izglītības iestāde saņems **9.jūnijā** plkst.**11.30**, kad izglītības iestādes VPS virslietotājs vps.gov.lv norises materiālu sadaļā izglītības iestādes vadītāja tiešā klātbūtnē lejupielādē 1 A4 formāta lapu "2. daļa. Darba materiāla lapa", kas paredzēta vienam skolēnam, pavairo to atbilstoši skolēnu skaitam un nodod izglītības iestādes vadītājam.

Eksāmena rakstu daļas norise*

Līdz 9.30	Izglītības iestādes VPS virslietotājs <ul style="list-style-type: none">vps.gov.lv sadaļā “Pārbaudījumi” atver centralizēto eksāmenu sadaļu un izvēlas savas skolas norisi. Sadaļā “Kārtotāji” lejupielādē sarakstu (poga “Drukāt”) – vārdu, uzvārdu un kārtotāja kodu (<u>pamācība</u>);kodus izdrukā un sagriež tā, lai katram skolēnam izsniegtu viņam atbilstošo informāciju;kārtotāju sadaļā lejupielādē dalības protokolu, katrai daļai izdrukā divus eksemplārus;kārtotāju kodus un dalības protokolus nodod norises vadītājam.
9.30	Izglītības iestādes vadītājs <ul style="list-style-type: none">eksāmena vadītāja(-u), eksāmena novērotāja(-u) un skolēnu pārstāvju klātbūtnē atver aploksnī ar eksāmena materiāliem;pārbauda 1.daļas skolēna darba lapu un tekstu lapu skaitu;izsniedz eksāmena 1.daļas skolēna darba lapas un tekstu lapas eksāmena vadītājam(-iem). Norises vadītājs(-i) <ul style="list-style-type: none">nodrošina, lai to lietošana eksāmena norisē notiktu, ievērojot normatīvos aktus, kas regulē ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību.
9.45	Norises vadītājs <ul style="list-style-type: none">uzaicina skolēnus kodu secībā ienākt eksāmena telpā, pārbauda personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte), izsniedz skolēnam lapiņu ar vārdu, uzvārdu un koda numuru. Skolēni <ul style="list-style-type: none">personiskās mantas, kuras nav nepieciešamas eksāmena laikā, atstāj telpā vai ārpus tās tam paredzētajā vietā;apsēžas pie galda pa vienam kodu secībā.

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

9.50	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • iepazīstina skolēnus ar eksāmena norisi; • izdala skolēniem eksāmena 1.daļas skolēna darba lapas un tekstu lapas; • uzaicina skolēnus pārbaudīt izdalīto eksāmena materiālu komplektāciju, kā arī ierakstīt koda numuru 1.daļas skolēna darba lapās; • atgādina, ka pēc eksāmena 1.daļas skolēna darba lapas tiks nosūtītas uz VIAA, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē, tāpēc ieraksti skolēna darba lapās jāveic skaidri un salasāmi ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumši zilā vai melnā krāsā katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā; • informē, ka, ja nepieciešams, pasvītrojumus vai citas piezīmes drīkst veikt tekstu lapā, izmantojot arī krāsu zīmuļus vai flomāsterus, ieraksti 1.daļas tekstu lapā netiks vērtēti; • uzaicina skolēnus izlasīt tekstus tekstu lapā un veikt eksāmena 1. daļas uzdevumus skolēna darba lapā.
10.00–11.50 (110 min)	<p>Skolēni veic eksāmena 1. daļu.</p> <p>Norises vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 1.daļā (pamācība).</p>
11.40	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • atgādina, ka pēc 10 minūtēm būs jānodod 1.daļas skolēna darba lapas.
11.50	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • paziņo 1.daļas beigas; • savāc 1.daļas skolēna darba lapas un tekstu lapas; • paziņo starpbrīdi.
11.50-12.20 (30 min)	<p>Starpbrīdis. Skolēni atstāj eksāmena telpu. Telpa tiek izvēdināta.</p> <p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā; • sakārto 1.daļas skolēna darba lapas kārtotāju kodu secībā (augšpusē mazākais kods), atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA; • paraksta katru dalības protokolu; • 1.daļas skolēna darba lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darba lapas ieliktas aploksnē, kārtotāju kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu – „Latviešu valoda 9.klasei – 1.daļa, skolēna darba lapas”; • aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās norises vadītājs un novērotājs; • tekstu lapas ieliek vienā vai vairākās aploksnēs (atkarībā no skolēnu skaita), tās uz VIAA nav jāšūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam; • visas aploksnes un dalības protokolu nodod izglītības iestādes vadītājam. <p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <p>Aploksnes ar 1 daļas darba lapām līdz eksāmena beigām tiek uzglabātas drošā vietā.</p> <p>Izglītības iestādes vadītājs centralizētā eksāmena novērotāja(-u) klātbūtnē izdala norises vadītājam(-iem) eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas atbilstoši skolēnu skaitam, kuri kārtā eksāmenu.</p>

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

12.20-12.25	<p>Skolēni ienāk eksāmena telpā un ieņem savas darba vietas.</p> <p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none">• izdala skolēniem eksāmena 2.daļas atbilžu lapas, 2.daļas darba materiāla lapas;• uzaicina skolēnus pārliecināties par visu uzdevumu esamību un 2. daļas atbilžu lapās ierakstīt skolēna koda numuru;• atgādina, ka tiks vērtēti tikai ieraksti atbilžu lapā un ka ir jāuzraksta izvēlētā temata virsraksts un jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā, vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā;• uzmetumus skolēni veic 2. daļas darba materiāla lapā; tā uz VIAA nav jāsūta un ieraksti tajā netiks vērtēti.
12.25-13.55 (90 min)	<p>Skolēni veic eksāmena 2.daļu.</p> <p>Norises vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 2. daļā.</p>
13.40	<p>Norises vadītājs atgādina, ka</p> <ul style="list-style-type: none">• pēc 15 minūtēm būs jānodod 2.daļas atbilžu lapas;• ir jābūt uzrakstītam izvēlētā temata virsrakstam;• ir jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā un vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2.daļas atbilžu lapā.
13.55	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none">• paziņo 2.daļas beigas un savāc 2.daļas atbilžu lapas, 2.daļas darba materiāla lapas;• sakārto atbilžu lapas kārtotāju kodu secībā (augšpusē mazākais kods), atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA;• paraksta katru saraksta lapu;• 2.daļas atbilžu lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darbi ielikti aploksnē, kārtotāju kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – 2.daļa, atbilžu lapas”. <p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <ul style="list-style-type: none">• aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās darba vadītājs un novērotājs;• 2. daļas darba materiāla lapas ieliek vienā aploksnē, tās uz VIAA nav jāsūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam;• kopā ar eksāmena novērotājiem dodas pie izglītības iestādes vadītāja, kuram nodod otru dalības protokola eksemplāru un aploksnes, kuras parakstījis gan darba vadītājs, gan novērotājs.
14.00	<p>Izglītības iestādes vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none">• no drošās vietas paņem aploksnes ar 1.daļas darba lapām;• apzīmogo visas aploksnes. Ja eksāmens pildīts vairākās telpās, aploksnes tiek secīgi sanumurētas skolēnu kodu secībā;• parakstās uz aploksnēm.

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<p>Izglītības iestādes VPS virslietotājs</p> <ul style="list-style-type: none">• vps.gov.lv norises sadaļā “Kārtotāji” pārlicinās, ka sistēmā ir norādīta korekta dalības informācija, lejupielādē un izdrukā “dalības protokolu apstiprināšanai”, parakstās un nodod izglītības iestādes vadītājam. <p>Izglītības iestādes vadītājs organizē</p> <ul style="list-style-type: none">• aplokšņu ar eksāmena darbiem un dalības saraksta ievietošanu vienā pakā, uz tās uzraksta izglītības iestādes nosaukumu un adresi, kā arī eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei”;• pakas nogādāšanu uz VIAA vai pakas ievietošanu tuvākajā Latvijas pasta pakomātā.
--	--

Darbu izpilda ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumšo zilā vai melnā krāsā.

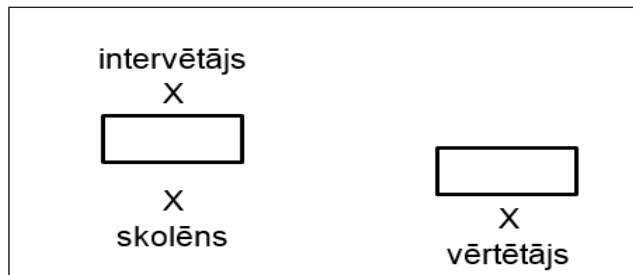
Drīkst izmantot tikai attiecīgajā valsts pārbaudes darba programmā norādītos palīg līdzekļus.

Eksāmena laikā atļauts lietot līdzpaņemto ūdeni, personiskos dezinfekcijas līdzekļus. Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

Lai nodrošinātu iespēju eksāmena norises telpā saņemt šūnu apraides paziņojumus un informāciju par turpmāko rīcību izglītojamo drošības nodrošināšanai oranžā brīdinājuma saņemšanas gadījumā, eksāmena vadītājs un eksāmena mutvārdu daļas intervētājs drīkst izmantot minētajam nolūkam viedtālruni ar izslēgtu skaņas signālu.

Eksāmena dalībnieku izvietojums mutvārdu daļas norises telpā

Mutvārdu daļa

9.jūnijs plkst.15.00

Eksāmena mutvārdu daļas saturs

Skolēns veic vienu uzdevumu – atbild iepriekš sagatavotu runu (3-5 minūtes), iesaistās sarunā ar intervētāju, sniedzot izvērstas un pamatotas atbildes uz trim jautājumiem, ko uzdod mutvārdu daļas intervētājs (apmēram 2-3 minūtes).

Eksāmena mutvārdu daļas materiāli

Skolēnam – A5 formāta lapa – mutvārdu runas struktūra.

Intervētājam – A4 formāta lapa (1 lpp.) – intervētāja un vērtētāja darba materiāls.

Vērtētājam – A4 formāta lapa (1 lpp.) – intervētāja un vērtētāja darba materiāls, mutvārdu runas vērtēšanas kritēriji – 1 A4 (2 lpp.) formāta lapa, vērtēšanas protokols A4 formāta lapa (atbilstoši izglītojamo un grupu skaitam).

Mutvārdu daļas materiāli būs pieejami lejupielādei VPS.

9.jūnijā plkst. 14.30 izglītības iestādes VPS lietotājs izglītības iestādes vadītāja tiešā klātbūtnē vps.gov.lv norises materiālu sadaļā lejupielādē mutvārdu daļas materiālus

Izglītības iestādes vadītājs

- nodrošina skolēna un skolotāja materiālu pavairošanu atbilstoši skolēnu skaitam grupās.

Mutvārdu daļas norise

9.jūnijā plkst. 14.45	Centralizētā eksāmena mutvārdu daļas intervētājs un centralizētā eksāmena mutvārdu daļas vērtētājs saņem no izglītības iestādes vadītāja mutvārdu daļas materiālus un vērtēšanas protokolu (-us).
9.jūnijā 14.45– 15.00	Intervētājs un vērtētājs <ul style="list-style-type: none">• iepazīstas ar skolēnam un skolotājam paredzēto izdales materiālu – mutvārdu runas struktūru skolēnam un intervētāja un vērtētāja darba materiālu, sagatavojas mutvārdu daļas vadīšanai, skolēnu intervēšanai un mutvārdu runas vērtēšanai;• skolēna izdales materiālu ar šķērēm sagriež norādītajās vietās. Eksāmena telpā intervētājs <ul style="list-style-type: none">• veic kontrolierakstu ar kodu 9999, nosauc eksāmena nosaukumu, gadu, datumu, skolas kodu un pārliecinās, ka ieraksts ir sekmīgi veikts.

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<p>Ja telpā mutvārdu daļā piedalās skolēni no vairākām izglītības iestādēm (apvienotais eksāmens), intervētājs nomaina ieraksta programmatūrā <u>izglītības iestādi un skolas kodu</u> nosauc katras izglītības iestādes pirmā skolēna ieraksta sākumā. Ierakstam tiek izmantota 2026. gada ierakstu programmatūras versija.</p>
9.jūnijā 15.00– 17.00	<p>Skolēni ierodas uz eksāmena mutvārdu daļu pēc iepriekš izveidota saraksta skolēnu kodu secībā, kurā norādīts laiks, kad katrs skolēns ierodas eksāmena norises telpā, paredzot, ka katrs skolēns eksāmena telpā kopumā uzturēsies no 7-10 minūtēm, izņemot skolēnus, kam piemērots atbalsta pasākums – laika pagarinājums.</p> <p>Kad skolēns ienācis eksāmena norises telpā, intervētājs</p> <ul style="list-style-type: none">• aicina uzrādīt personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte);• aicina skolēnu paņemt mutvārdu daļas skolēna izdales materiāla lapu “Mutvārdu runas struktūra”(A5 formāta lapa);• aicina apsēsties skolēnam paredzētajā vietā un pārskatīt uzdevuma izpildes nosacījumus;• ieraksta programmatūrā ievada skolēna koda pēdējos četrus ciparus un to apstiprina;• ieraksta sākumā nosauc skolēna koda pēdējos četrus ciparus;• aicina skolēnu 3–5 minūšu laikā atbildēt sagatavoto runu un atgādina, ka skolēns atbildē drīkst izmantot iepriekš pierakstītu plānu un/vai runas saturam atbilstošus atslēgvārdus, taču lasīšana no lapas nav pieļaujama;• pēc skolēna runas vada sarunu ar skolēnu, uzdod trīs atvērtos jautājumus, izmantojot intervētāja un vērtētāja darba materiālu;• jautājumu saturs ir atkarīgs no skolēna runas – jāformulē jautājumi, kuri neaicina skolēnu atkārtot jau teikto, nepieciešamības gadījumā jautājumus atkārtoti;• seko skolēna atbildes laikam (līdz 5 minūtēm runas laiks un apmēram 2-3 minūtes laiks atbildēm uz jautājumiem), ja atbildes laiks netiek izmantots pilnībā, pārjautā, vai skolēns vēl nevēlas papildināt atbildi;• kad skolēns atbildi ir beidzis, lūdz atstāt eksāmena telpā skolēna izdales materiāla lapu un iepriekš pierakstīto plānu un/vai runas saturam atbilstošus atslēgvārdus, ja tādi skolēnam ir;• ja laiks tiek pārsniegts, norāda, ka atbilde jābeidz;• ja skolēns klusē ilgāk par 15 sekundēm vai apstiprina, ka nevēlas izteikties, informē, ka šī eksāmena mutvārdu daļa ir beigusies, pateicas par atbildēm un atvadās. <p>Pēc 7–10 minūtēm eksāmena telpā ierodas nākamais skolēns, un vēl pēc 7–10 minūtēm – nākamais, intervētājs un skolēni veic tās pašas darbības, kuras pirmais skolēns. Katrs nākamais skolēns ienāk eksāmena telpā, kad no tās ir izgājis iepriekšējais.</p> <p>Vērtētājs</p> <ul style="list-style-type: none">• atzīmē vps.gov.lv skolēna dalību mutvārdu daļā;• noklausās skolēnu atbildes;

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<ul style="list-style-type: none">• novērtē tās saskaņā ar vērtēšanas kritērijiem;• vispirms ieraksta vērtējumus mutvārdu daļas vērtējuma papīra protokolā, neapspriežot tos ar intervētāju;• ierakstus vērtējuma protokolā veic skolēnu atbilžu secībā;• obligāti raksta pilnu skolēna kodu (12 cipari);• papīra protokolu aizpilda tikai ar tumši zilu vai melnu tinti;• ievada skolēnu atbilžu vērtējumus skolēnu kodu secībā informācijas sistēmā, neapspriežot tos ar mutvārdu daļas intervētāju;• nodrošina eksāmena mutvārdu daļas materiālu uzglabāšanu un neaizskaramību starpbrīžu laikā.
9.jūnijā 17.00– 17.30	Starpbrīdis pēc nepieciešamības. Vērtētājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.
9.jūnijā 17.30–	Skolēni turpina kārtot eksāmena mutvārdu daļu. Starpbrīdis pēc nepieciešamības. Vērtētājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.
	<p>Pēc mutvārdu daļas beigām</p> <ul style="list-style-type: none">• vērtētāja klātbūtnē izglītības iestādes norīkota persona skolēnu atbildes ieraksta datu nesējā un izdrukā no ieraksta programmatūras automātiski sagatavoto atbilžu reģistru divos eksemplāros;• intervētājs skolēnu izdales materiāla lapas “Mutvārdu runas struktūra” un iepriekš pierakstītā plāna un/vai runas saturam atbilstošu atslēgvārdu lapas, intervētāja un vērtētāja darba materiāla lapas ievieto aploksnē (-ēs) un nodod izglītības iestādes vadītājam;• intervētājs uz datu nesēja vai uz aploksnē, kurā tas ir ievietots, uzraksta eksāmena nosaukumu, datumu, izglītības iestādes nosaukumu un kodu (apvienotā eksāmenā visu skolēnu atbildes ieraksta vienā datu nesējā un uz tā uzraksta „Apvienots eksāmens” un tās izglītības iestādes nosaukumu un kodu, kurā notiek eksāmens), datu nesējs uz VIAA nav jāšūta, tam pievieno atbilžu reģistra eksemplāru, šos materiālus uzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam;• vērtētājs pārliecinās, ka visu skolēnu vērtējumi ir ierakstīti VPS un atsevišķā aploksnē ievieto mutvārdu runas vērtējuma papīra protokolu(-us) un automātiski sagatavoto atbilžu reģistra eksemplāru un aizlīmē to eksāmena norises telpā, uz tās parakstās intervētājs un vērtētājs. Uz aploksnē uzraksta eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – mutvārdu daļa” un izglītības iestādes kodu. Nodod aploksni izglītības iestādes vadītājam. <p>Izglītības iestādes vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none">• aploksni paraksta un apzīmogo;• nodrošina tūlītēju mutvārdu daļas atbilžu un ieraksta programmatūras automātiski sagatavoto atbilžu reģistra augšupielādi informācijas sistēmā;• skolēna un skolotāja eksāmena mutvārdu daļas materiālus uzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam;

CENTRALIZĒTAIS EKŠĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<ul style="list-style-type: none">• organizē eksāmena vērtējuma protokolu un automātiski sagatavoto atbilžu reģistru nogādāšanu VIAA. Ja materiālus nosūta uz VIAA pa pastu, tad visas aploksnas saliek vienā pakā, uz tās uzraksta eksāmena pilnu nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – mutvārdu daļa”, izglītības iestādes vadītājs organizē eksāmena materiālu nosūtīšanu uz VIAA. <p>Aploksnas nogādā uz VIAA, kad ir atbildējuši visi izglītības iestādes skolēni. Ja eksāmena mutvārdu daļa notiek vairākas dienas, aizlīmētās un parakstītās aploksnas uzglabā seifā līdz eksāmena beigām.</p>
--	--

Izdāles materiāla skolēnam “Mutvārdu runas struktūra” paraugs

- 1) Runas ievadā nosauc tematu, pamato tā izvēli, temata personisko un/vai sabiedrisko nozīmīgumu un aktualitāti!
- 2) Runas galvenajā daļā argumentācijai izmanto:
 - informatīvu tekstu vai literāru darbu, kas saistīts ar izvēlēto tematu;
 - faktus par sabiedriskajām un/vai kultūras norisēm Latvijā/pasaulē;
 - savu pieredzi un attieksmi.
- 3) Runas nobeigumā formulē vienu vai vairākas atziņas/secinājumus par izvēlēto tematu!
 - runas laikā tu drīksti izmantot iepriekš pierakstītu plānu un runas saturam atbilstošus atslēgvārdus.
 - ievēro runas ilgumu (3-5 minūtes)!
- 4) Iesaisties sarunā ar intervētāju un sniedz izvērstas un pamatotas atbildes uz trim intervētāja jautājumiem (apmēram 2-3 minūtes)!

Latviešu valoda 9. klasei Centralizētais eksāmens

Skolēnam ar speciālām vajadzībām, kuram ir Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas vai pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums par atbilstošas izglītības programmas īstenošanu vai pedagoģiski medicīniskās komisijas, logopēda, skolotāja logopēda, speciālā pedagoga, izglītības vai klīniskā psihologa atzinums par izglītojamam nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem mācību procesa un valsts pārbaudes darbu laikā.

Rakstu daļa
9.jūnijs plkst. 10.00

Rakstu daļas saturs

Eksāmenam ir viens variants.

Skolēniem jāveic 14 uzdevumi eksāmena 1. daļā, 1 uzdevums eksāmena 2. daļā.

Eksāmena materiāli

Skolēnam 1 A3 formāta (3 lpp.) tekstu lapa un 1 A3 formāta (4 lpp.) skolēna darba lapa 1. daļai. 1 A4 formāta (1 lpp.) darba materiāla lapa un 1 A4 formāta (2 lpp.) atbilžu lapa 2.daļai. **2. daļas uzdevumu** (2.daļa. Darba materiāla lapa) izglītības iestāde saņems 9.jūnijā plkst. **11.30**, kad izglītības iestādes VPS virslietotājs izglītības iestādes vadītāja tiešā klātbūtnē lejupielādē "2. Daļa. Darba materiāla lapa" (1 A4 formāta lapas darba materiāls, kas paredzēts 1 skolēnam), pavairo atbilstoši skolēnu skaitam un nodod izglītības iestādes vadītājam.

Eksāmena rakstu daļas norise*

Laika pagarinājums 30% vai 50%	Veicamās darbības <i>Skolēni darbu veic atsevišķā telpā.</i>
Līdz 9.30	Izglītības iestādes VPS virslietotājs <ul style="list-style-type: none">vps.gov.lv sadaļā “Pārbaudījumi” atver centralizēto eksāmenu sadaļu un izvēlas savas skolas norisi. Sadaļā “Kārtotāji” lejupielādē sarakstu (poga “Drukāt”) – vārdu, uzvārdu un kārtotāja kodu (pamācība);kodus izdrukā un sagriež tā, lai katram skolēnam izsniegtu viņam atbilstošo informāciju;kārtotāju sadaļā lejupielādē dalības protokolu, katrai daļai izdrukā divus eksemplārus;kārtotāju kodus un dalības protokolus nodod norises vadītājam.
9.30	Izglītības iestādes vadītājs <ul style="list-style-type: none">eksāmena vadītāja(-u), eksāmena novērotāja(-u) un skolēnu pārstāvju klātbūtnē atver aploksni ar eksāmena materiāliem;pārbauda 1. daļas skolēna darba lapu un tekstu lapu skaitu;izsniedz eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas un tekstu lapas eksāmena vadītājam(-iem).

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI

2026. gada 9.jūnijs

DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<p>Norises vadītājs(-i)</p> <ul style="list-style-type: none"> nodrošina, lai to lietošana eksāmena norisē notiktu, ievērojot normatīvos aktus, kas regulē ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību.
9.45	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> uzaicina skolēnus kodu secībā ienākt eksāmena telpā, pārbauda personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte), izsniedz skolēnam lapiņu ar vārdu, uzvārdu un koda numuru. <p>Skolēni</p> <ul style="list-style-type: none"> personiskās mantas, kuras nav nepieciešamas eksāmena laikā, atstāj telpā vai ārpus tās tam paredzētajā vietā; apsēžas pie galda pa vienam kodu secībā.
9.50	<p>Eksāmena vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> iepazīstina skolēnus ar eksāmena norisi. izdala skolēniem eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas un tekstu lapas; uzaicina skolēnus pārbaudīt izdalīto eksāmena materiālu komplektāciju, kā arī ierakstīt koda numuru 1. daļas skolēna darba lapās; atgādina, ka pēc eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas tiks nosūtītas uz VIAA, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti skolēna darba lapās jāveic skaidri un salasāmi ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumši zilā vai melnā krāsā katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā; informē, ka, ja nepieciešams, pasvītrojumus vai citas piezīmes drīkst veikt tekstu lapā, izmantojot arī krāsu zīmuļus vai flomāsterus, ieraksti 1. daļas tekstu lapā netiks vērtēti; uzaicina skolēnus izlasīt tekstus tekstu lapā un veikt eksāmena 1. daļas uzdevumus skolēna darba lapā.
10.00– 150 min (30%) 170 min (50%)	<p>Skolēni veic eksāmena 1. daļu.</p> <p>Norises vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 1. daļā (pamācība).</p> <p>Starpbrīdis(-ži) pēc nepieciešamības. Starpbrīdī skolēni atstāj eksāmena telpu. Norises vadītājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem tā laikā.</p>
____:____ 10 min pirms daļas beigām	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> atgādina, ka pēc 10 minūtēm būs jānodod 1. daļas skolēna darba lapas.
____:____	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> paziņo 1. daļas beigas; savāc 1. daļas skolēna darba lapas un teksta lapas; paziņo starpbrīdi.
____:____ 30 min	<p>Starpbrīdis. Skolēni atstāj eksāmena telpu. Telpa tiek izvēdināta.</p> <p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā; sakārto 1. daļas skolēna darba lapas kodu secībā, atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA; paraksta katru dalības protokolu; 1.daļas skolēna darba lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru skolēna darba lapas ieliktas

VIAA

10

*Dienu pirms norises pārbaudīt [Lietotāju atbalsta dienesta tīmekļa vietnē](#), vai nav veiktas izmaiņas!

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<p>aploksnē, kārtotāju kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu – „Latviešu valoda 9. klasei – 1.daļa, skolēna darba lapas. Atbalsta pasākumi”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās darba vadītājs un novērotājs; • tekstu lapas ieliek vienā vai vairākās aploksnēs (atkarībā no skolēnu skaita), tās uz VIAA nav jāsūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam. <p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <p>Aploksnes ar 1. daļas darba lapām līdz eksāmena beigām tiek uzglabātas seifā. Izglītības iestādes vadītājs centralizētā eksāmena novērotāja(-u) klātbūtnē izdala norises vadītājam(-iem) eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas atbilstoši skolēnu skaitam, kuri kārtā eksāmenu.</p>
_____.	<p>Skolēni ienāk eksāmena telpā un ieņem savas darba vietas.</p> <p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • izdala skolēniem eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas; • uzaicina skolēnus pārliecināties par visu uzdevumu esamību un 2. daļas atbilžu lapās ierakstīt skolēna koda numuru; • atgādina, ka tiks vērtēti tikai ieraksti atbilžu lapā un ka ir jāuzraksta izvēlēta temata virsraksts un jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā, vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā. • Uzmetumus skolēni veic 2. daļas darba materiāla lapā. Tā uz VIAA nav jāsūta un ieraksti tajā netiks vērtēti.
_____.	<p>Skolēni veic eksāmena 2.daļu.</p> <p>Norises vadītājs vps.gov.lv atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 2. daļā</p> <p>120 min (30%) 135 min (50%)</p> <p>Starpbrīdis(-ži) pēc nepieciešamības. Starpbrīdī skolēni atstāj eksāmena telpu. Eksāmena vadītājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem tā laikā.</p>
15 min pirms daļas beigām	<p>Norises vadītājs atgādina, ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • pēc 15 minūtēm būs jānodod 2. daļas atbilžu lapas; • ir jābūt uzrakstītam izvēlēta temata virsrakstam; • ir jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā un vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā.
_____.	<p>Norises vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none"> • paziņo 2. daļas beigas un savāc 2. daļas atbilžu lapas, 2. daļas darba materiāla lapas; • sakārto atbilžu lapas kārtotāju kodu secībā (augšpusē mazākais kods), atzīmē dalības protokolos, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA; • paraksta katru dalības protokolu; • 2. daļas atbilžu lapas, dalības protokolu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darbi ielikti aploksnē, kārtotāju kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu “Latviešu valoda 9. klasei – 2. daļa, atbilžu lapas. Atbalsta pasākumi”; • aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās darba vadītājs un novērotājs, saraksta otro eksemplāru atdod iestādes vadītājam.

CENTRALIZĒTAIS EKĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2026. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	<p>Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus.</p> <ul style="list-style-type: none">• aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās darba vadītājs un novērotājs;• 2. daļas darba materiāla lapas ieliek vienā aploksnē, tās uz VIAA nav jāšūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam;• kopā ar eksāmena novērotājiem dodas pie izglītības iestādes vadītāja, kuram nodod otru dalības protokola eksemplāru un aploksnes, kuras parakstījis gan darba vadītājs, gan novērotājs.
	<p>Izglītības iestādes vadītājs</p> <ul style="list-style-type: none">• no seifa izņem aploksnes ar 1. daļas darba lapām;• apzīmogo visas aploksnes. Ja eksāmens pildīts vairākās telpās, aploksnes tiek secīgi sanumurētas skolēnu kodu secībā;• parakstās uz aploksnēm. <p>Izglītības iestādes VPS virslietotājs</p> <ul style="list-style-type: none">• vps.gov.lv norises sadaļā “Kārtotāji” pārliecinās, ka sistēmā ir norādīta korekta dalības informācija, lejupielādē un izdrukā “dalības protokolu apstiprināšanai”, parakstās un nodod izglītības iestādes vadītājam. <p>Izglītības iestādes vadītājs organizē</p> <ul style="list-style-type: none">• aploksņu ar eksāmena darbiem un dalības saraksta ievietošanu vienā pakā, uz tās uzraksta izglītības iestādes nosaukumu un adresi, kā arī eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei”;• pakas nogādāšanu uz VIAA vai pakas ievietošanu tuvākajā Latvijas pasta pakomātā.

- Darbu izpilda ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā zilā vai melnā krāsā.
- Drīkst izmantot tikai attiecīgajā valsts pārbaudes darba programmā norādītos un izglītības iestādes VPS reģistrētos norādītos palīglīdzekļus.
- Eksāmena laikā atļauts lietot līdzpaņemto ūdeni, personiskos dezinfekcijas līdzekļus.
- Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.
- Lai nodrošinātu iespēju eksāmena norises telpā saņemt šūnu apraides paziņojumus un informāciju par turpmāko rīcību izglītojamo drošības nodrošināšanai oranžā brīdinājuma saņemšanas gadījumā, eksāmena vadītājs un eksāmena mutvārdu daļas intervētājs drīkst izmantot minētajam nolūkam viedtālruni ar izslēgtu skaņas signālu.

Mutvārdu daļa
9.jūnijs

Skolēnu(-s), kuram(-iem) tiek piemērots atbalsta pasākums – laika pagarinājums – vēlams iekļaut skolēnu saraksta beigās, lai netraucētu vienota laika grafika ievērošanu pārējiem skolēniem. Šajā gadījumā sarunā ar skolēnu piedalās mutvārdu daļas intervētājs..

Intervētājs var uzdot nākamo jautājumu, ja skolēns klusē ilgāk par 20 sekundēm.